Бөек Җиңүгә 65 ел!

Исәнмесез хөрмәтле Рафик Сәхәиев!

Сезнең абыем Сибагатов Хидият Сибагатовичның футлярда табылган язуы турындагы хатыгызны алдым. Бу хәбәрне миңа авыл советыннан җиткергәннәр иде. Хатыгызны укыгачта бик дулкынландым.

Сугышка чыгып киткән вакытлары күз алларымнан тагын бер кат үзды. Миңа ул вакытта 7-8 яшь иде. Шулай булсада барысын ап-ачык хәтерлим. Абыем бик оста гармунчы иде. Сугышка чыгып китер алдыннан гармунын уйнап, җырлады. Көн бик карлы-буранлы иде. Чыгып киткәндә җиргә карап: „Эш көндә бик ышанычлы түгел, кире кайтуларымда икеле булыр" - диеп чыгып китте. Шул китүдән бер хәбәрдә алмадык. Әнием үлгәнче берәр хәбәр булмасмы диеп көтте. Абыемның гаиләсе юк иде. Сезгә аның фотографиясен җибәрәм. Хидият абый 1922 елда туган. 1942 елда сугышка алынды.

Миңа шушы шатлыкда, кайгыледә хәбәрне җиткерүегез өчен, хатым аша бик зур рәхмәтләремне белдерәсем килә. Изге эшегездә Аллаһы Тәгалә җиңеллекләр бирсен. Исән-сау йөрегез. Шулай ук Тверь өлкәсенең Зубцов районы территориясендә „Эзлү" отрядына да зур рәхмәтемне белдерәм.

Сәламәтлегем какшау сәбәпле үзем барып йөри алмыйм. Абыемның авыр туфраклары җиңел булсын. Абыем рухына багышлап догалар кылам.

Үзем абыемның җирләү көненә бара алмасамда, аның сөякләрен җир куенына тапшыру ышанычлы кулларда.

Тагын бер кабат сезгә рәхмәтемне белдерәм, ихтирам белән Хидия апагыз.

От кого Фашовой Х. С.
Откуда 422724 Атнинский р-он дер. Кубань
Индекс места отправления

09 07 09 2 1 КАЗАНЬ 420032

Кому а/я 122 „Отечество"
Куда г. Казань
Индекс места назначения 420039

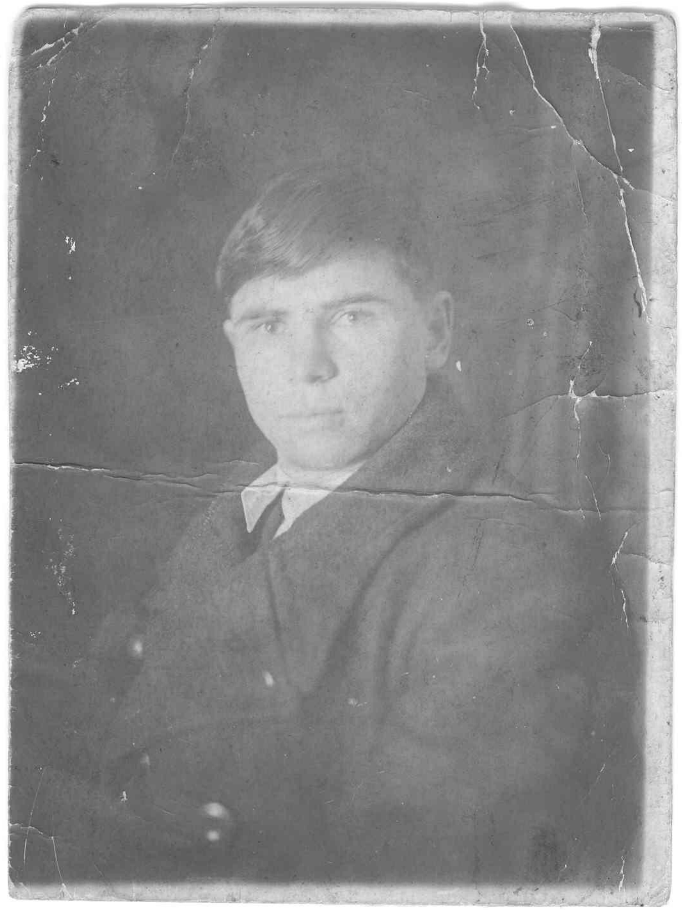

СИБГАТОВ Хидият Сибгатович, 1922, д.Кубян, моб. Атнинским РВК, ст. с-т, 88 сд, погиб 10.08.1942, зах. : Тверская область, Зубцовский р-н, д.Кошелево.

№№ по пор.	Фамилия, имя и отчество	Военное звание	Должность и специальность	Партийность	Место и год рождения	Каким РВК и какой обл. призван	Когда и по какой причине выбыл	Где похоронен	Имя, отчество и фамилия, адрес жены или родителей
190	Миронов Никита Никитов.	кр-ц	рядовой	1923	Рязанск обл. Пителинск р-н село Потапьево	Сасовский РВК Рязан. обл.	Убит 10.8.42 г.	д. Кащеево Зуб. р-н.	Рязанская обл. Пителинский р-н с. Потапьево мать Миронова Е. П.
191	Максимов Степан Степ.	Ст. серж.	к/расчета	1922 г.	БССР Гомельск обл. г. Речица м. с. завод	Речицкий РВК Гомельской обл.	" "	" "	БССР Гомельская обл. г. Речица м. с. завод отец Максимов Ст. Ив.
192	Сибятов Хал. Сибят.	"	"	1922	Тат. АССР Аишинский р-н д. Кубяк	Аишинский РВК Тат. АССР	" "	" "	Тат АССР Аишинский р-н Кубяк отец Хашхнев Сибят Изра
193	Панютин Алекс. Антон.	"	пом к/взв.	1923	Курск. обл. Конышевск. Нелецк с/с	Конышевский РВК Тат. АССР	" "	" "	Курск обл. Конышевский р-н Нелецк с/с мать Панютина Агафья
194	Антипин Федор Михеевич	кр-ц	ряд.	1923	Челяб. обл. Миньярск р-н г. Оша Первомайск. с/с	Миньярский РВК Челяб. обл.	" "	" "	Челябинская обл. Миньярский р-н г. Оша Первомайская ул. отец Антипин Ф.
195	Сущетин Георг. Вас.	с/инстр.	с/инструк.	1921	Уральск обл. Свердл. окр. Сильвинский з-д	Ленинский РВК Челяб. г. Ташкент	Пропал без вести 10.8.42 г.	" "	Уральск обл. свердл. окр. Сильвинский з-д отец Сущетин Вас. Яков.
196	Гладков Конст. Андр.	кр-ц	ряд.	1902 г.	Свердл. обл. Ачинск р-н г. Ачит	Ачитский РВК Свердл. обл.	" "	" — "	Свердл. обл. Ачитский р-н г. Ачит ж. Гладкова Екат. Павл.
197	Дубровин Федор Фадеев	"	"	1923	Челябинск обл. Юргамыш. р-н д. Калтос.	Юргамыш. РВК Челяб. обл.	" "	" — "	Челяб. обл. Юргамышск р-н Скоблин с/с д. Калтоган отец Дубровин Ф. А.
198	Молоков Егор Федоров.	"	"	1898	Челяб. обл. Мехонск р-н д. Сладкиы.	Мехонский РВК Челяб. обл.	" "	" — "	Челяб. обл. Мехонский р-н Писан с/с
199	Малыгин Валент. Никол.	Ст. серж.	к/расчета	1922	Кировск обл. Нагорск. р-н Николаевский с/с д. Лыжная	Сталинский РВК г. Киров	" "	—	Киров. обл. Нагорск. р-н Николаев с/с д. Лыжная отец Малыгин
200	Пичугин Васил. Иванов	кр-ц	рядов	1924	Калининск. Кимрск. р-н с. Бугунино	Кимрский РВК Калинин. обл.	" "	—	Калининск. обл. Кимр. р-н с. Бугунино отец Пичугин Иван
201	Лупкин Григор. Самуил	"	"	1922	Гомельская обл. Новобелица	Тереховский РВК Гомельск обл.	" "	" — "	Гомельская обл. Новобелица Ленинская ул. 98б Лупкина Дор. Гр.
202	Акиманкин Мих. Афан.	Ст. серж.	Ком/взв.	1922	Рязанский обл. Сасовский р-н с. Оночково	Сасовский РВК Ряз. обл.	" "	" "	Рязанск. обл. Сасовск. РВК с. Оночково мать Акиманкина А. Гр.
203	Сазыкин Николай Семенович	кр-ц	рядовой	1914	Тамбовская обл. г. Мичуринск	Мичуринский РВК Тамбов. обл.	" "	" — "	Тамбовская обл. г. Мичуринск Вокзальная 30 жена Сазыкина Ал.
204	Тарасенко Фед. Стратонович	"	"	1897	Черниговск обл. Прилуцкий р-н Хут. Глинчино	Прилуцкий РВК Черниговск обл.	" "	" — "	Черниговская обл. Прилуцкий р-н хут. Глинчино Линовиц с/с жена Тарасенко.
205	Абросимов Владим. Никол.	"	"	1923	Челябинск обл. г. Троицк	Троицкий РВК Челябинской обл.	"	—	Челябинская обл. г. Троицк Подсобное х-во мать Абросимова А. А.
206	Матросов Григорий Васильев.	мл. серж.	к/отд	1912	Смоленская обл. д. Сешко	Гагаринский РВК	тоже		Смоленская обл. Гжатский РВК д. Сашко мать Матросова Вера Ефимов.
207	Нестеренко Иван Петрович	кр-ц	ряд.	1923	г. Таганрог ж. д. п.	Астраевский РВК Ростовск обл.	Убит 6.8.42 г.	Зуб. р. Калин. обл.	г. Таганрог ж. д. ул. Ивона мать Нестеренко Варвара Федоровна
208	Скрыпкин Петр Трифонович	"	"	1923	Винницкая обл. Гасинский р-н с. Степашки	Каменский РВК Ростовской обл.	" 5.8.42 г.	д. Костино Зубцовский р-н Калининск обл.	Винницкая обл. Гайсинский р-н село Степашки Отец Скрыпкин Трифон Тим.
209	Калмуратов Корсибай	сержант	к/взвода	1907	Южно-Казахстанск обл. г. Чимкент Каратасский с/с	Володженский РВК Ростовской обл.	" "	Убит 5.8.42 г.	Южно-Казахстан обл. г. Чимкент Каратайский р-н Карший с/с Калинина жена Калмуратова Акан

Начальник штаба дивизии

Военный комиссар

Начальник 4-го отделения

ЦТ НКО. 2592—42

Останки Сибагатова Хидията нашли бойцы отряда "Русь" из г. Старица Тверской области, командир Фрыгин Валерий Юрьевич. Найден в Зубцовском р-не Тверской области в мае 2009 года.
Похоронен 23.8.2009 в д. Веригино Зубцовского р-на Тверской области.

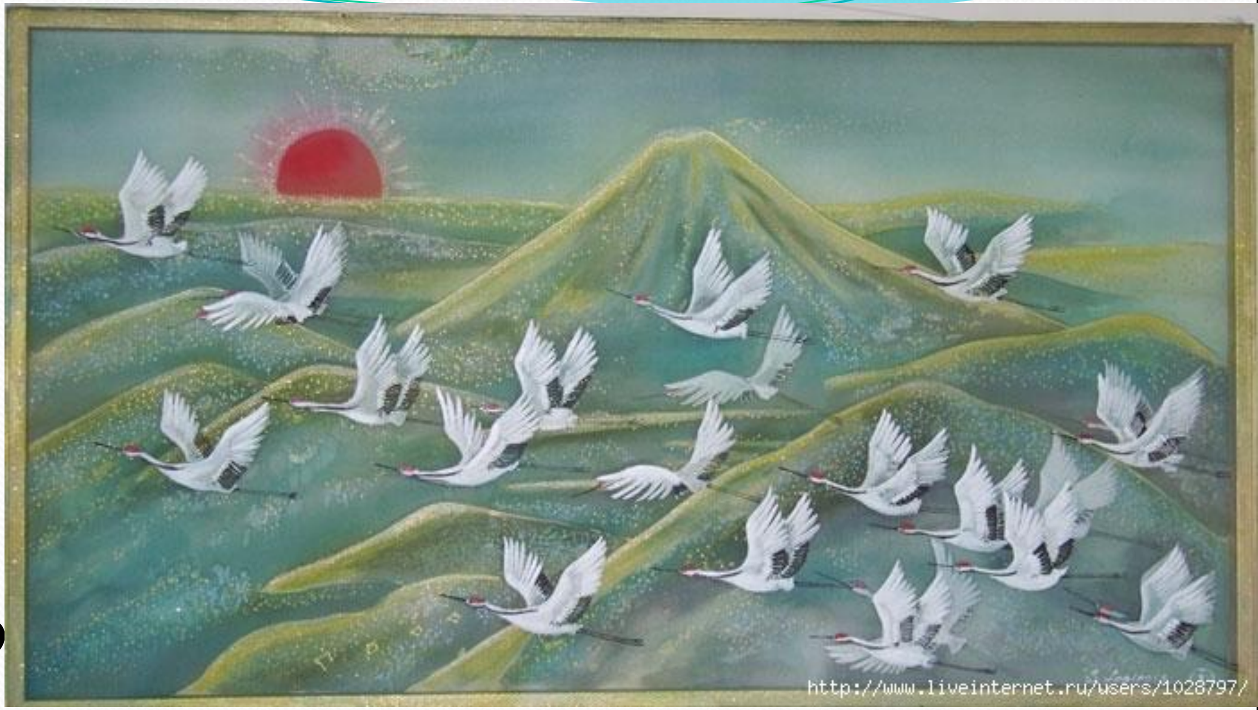

О поиске родственников к нам обратился Терентьев Александр Михайлович, Фонд по поиску и увековечению памяти жертв Второй мировой войны "Жить и помнить". г. Тверь.

Из блиндажа подняты останки 26 советских солдат. Только у двоих удалось прочитать записки в смертных медальонах, один из них уроженец Татарстана:

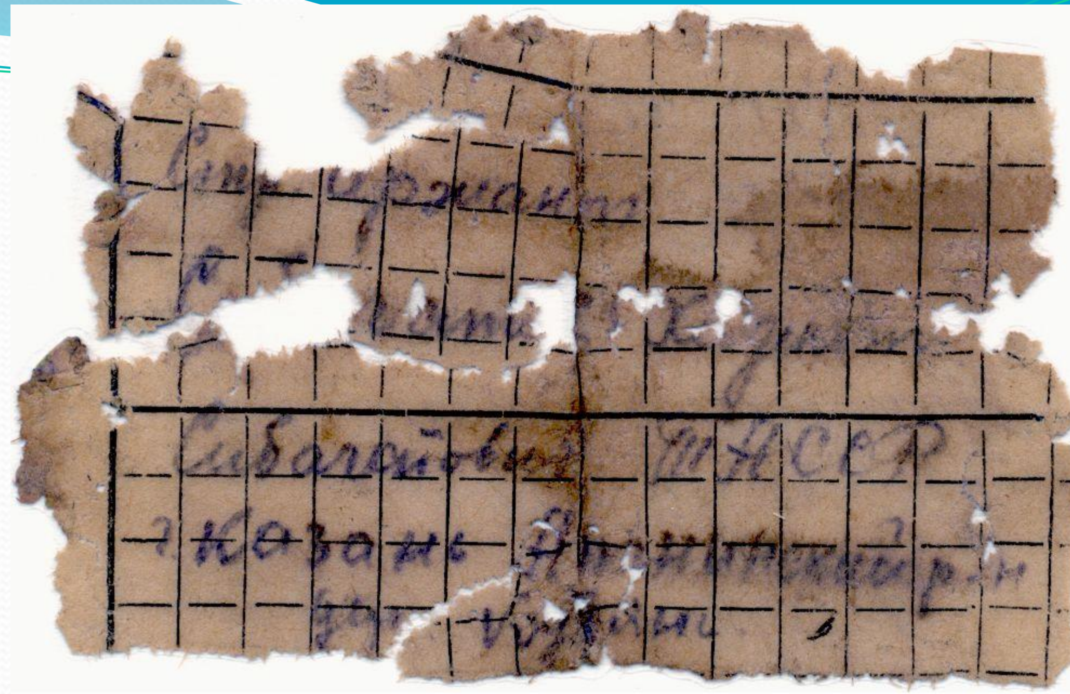

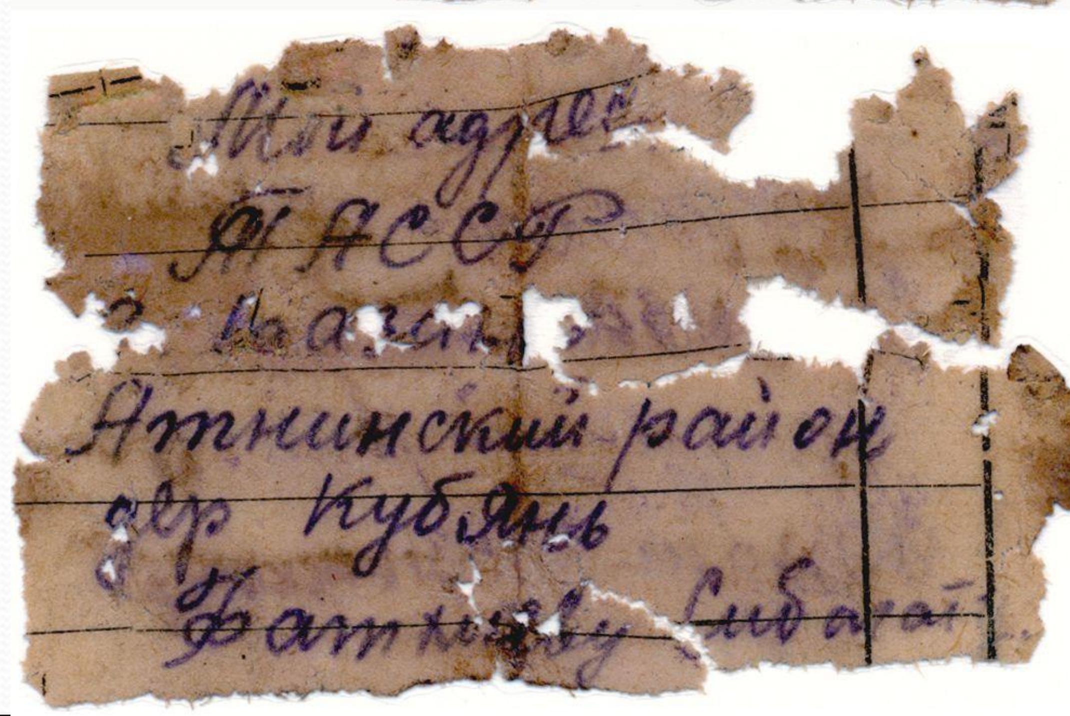

Тверской Фонд по поиску и увековечению памяти жертв Второй мировой войны «Жить и помнить» в мае 2009 года обратился в совместный Информационно-поисковый центр Общественной молодежной организации «Объединение «Отечество» РТ и Института информатики Академии наук РТ. С помощью работников Кубянского смс в июне нашли сестру солдата - Фаизову Хиндию Сибгатовну 1936 г.р.

СИБГАТОВ Хидият Сибгатович похоронен 23 августа 2009 года в д. Веригино Зубцовского р-на Тверской области.

16 ВАТАНЫМ ТАТАРСТАН — СЕЗ КАЙЛАРДА ЙӨРИСЕЗ ИКӘН

67 елдан соң әйләнеп кайткан фотосурәт

Тоташ бер ел да 20 көн дәвамында сугышлар барган биредә. Тверь өлкәсенең Мәскәү тавында булган канкойгыч вакыйгалар турында белгәч, кемнең генә йөрәге телгәләнмәс. Эзләү отрядлары бүген дә көн саен яңадан-яңа солдат җәсәдләрен табып торалар. 65 елга якын билгесез булып яшәгән солдатларның исемнәре ачыклана. Күптән түгел алар Зубцов районының Гредякино авылы янында элеккеге немец блиндажына тап булалар. Аннан исә 26 солдат табыла, шуларның нибары икесенең генә медальоннары аша исемнәрен ачыклау мөмкин була. Арадан берсенең Әтнә районы Күәм авылы егете Һидият Сибгатов икәнлеге аермачык күренеп тора. Телгәләнеп беткән кәгазьдә солдатның үз кулы белән язганнарын укып карарга мөмкин. Егерме яшьлек укытучы егет 1942 елның 13 мартында сугышка алына. Өйгә аның бер хаты гына килеп кала. Рәсми документларда ул 1943 елның ноябрь аенда югалган, икенче бер архив язмасында 1942 елның 10 августында ук Зубцов районының Кошелево авылында һәлак булган дигән мәгълүматлар бар. Һидият Сибгатовның үлеменә бәйле өченче санны да теркәп куярга мәҗбүрбез: 2009 елның 23 августында ул кабат Тверь өлкәсе Зубцов районы Веригино авылында туганнар каберлегенә күмелә.

Бүген Күәм авылында Һидият абыйның бертуган сеңлесе Һиндия апа гомер кичерә. "Моңарчы бер хәбәр дә булмады. Исәндер кебек тоелды. Үлгәнлеге турында хәбәр ишеткәч, җирләп кайтканнан да авыр булды. Ул сугышка китәр алдыннан бик көчле буран башланды. "Көннәр дә өметсез, мин кайта алмам инде, – дип чыгып китте абый. Без бик күп идек, хәзер исә икәү генә исән", – дип сөйли Һиндия апа. Абыйсы турындагы беренче хәбәрне ул быел июнь аенда ишетә. Һәм шунда ук һушсыз егыла.

Болай да йөрәге авыртып торган Һиндия апаны редакциянең эзләү төркеме кабат борчырга мәҗбүр булды. Без аңа абыйсының фотосын алып кайтып тапшырдык. Аны редакциягә быел 667 солдатны җирләп кайтуда катнашкан Габделхак, Рәйсә, Мөнирә, Рәзифә Корбановлар алып килеп тапшырганнар иде. Габделхак абый исә Һиндия апага сеңелләренең озак еллар буе Зубцов районында урнашкан туганнар каберлекләренә барып йөрүләрен сөйләде. Быел исә ничек 80 табут белән күмү мәрасимен оештырылуын, әле сугыш барган җирләрдә һаман да солдатлар табылуын үз күзләре белән күрүен бәян итте. Кайбер табутлар өстенә фотосурәтләр дә тезгәннәр, аларны туганнары, якыннары, якташлары алып китәргә тиеш булалар. Шунда Корбановлар, Татарстан кешесе барлыгын күреп, җитәкчелеккә хәбәр итә. Һәм үзләре белән рәсемне алып кайтырга уйлыйлар.

Әнә шундый урау юллар белән алып кайткан фоторәсемдәге туганын Һиндия апа кулына ала-ала сөйде. "Зурайтканнар. Фотосы үзен эзләп табып, аның янында булып, кире безгә кайтты", – дип сөйли башлаган Һиндия апага карап аптырап калдык. Баксаң, июнь аенда Казанда эшләүче "Отечество" берләшмәсе хезмәткәре Рафик Сәләхиев Һиндия апага хат язып, абыйсының табылуы турында аңлатып, фотосын соратып, аны электрон почта аша "Мәскәү тавы" мемориаль берләшмәсенә җибәргән булганнар икән. Табут өстендәге фото әнә шул.

– Истәлегә булыр, моны сандык төбендә саргайган рәсем белән чагыштырып булмый. Бүген генә төшемә яшел киемдәге солдат кергән иде, ул миңа: "Син бер дә авырма, яме", – диде. Сез кайтасы булганга кергән икән", – дип сөйли Һиндия апа.

Туганын яисә баласын сугышның әнә шундый билгесез, хәбәрсез җирләре үз куенына сыйдырган кешегә мондый төшләр еш керәдер ул. "Әһлиуллам, Һидиятуллам", – дип соңгы көннәренә кадәр күрешергә өмет итеп яши 88 яшькә җитеп вафат булган әнкәләре Нәфисә апа да бала хәсрәтен җиңел генә кичерә алмаган. Тугыз бала арасында санаулы ир балаларының берсе дә озын гомерле булмый. Сөнгать фронтта 7-8 ел йөреп кайтканнан соң вафат була. Әһли кайта да яңадан китеп югала. Миңлеҗан исемлесе яшьтән суга батып үлә. Һидият исә өйдән чыгып китүенә бер ел тулганчы ук һәлак була. Һиндия апаның фотога карап: "Сез сугышта кырылмасагыз, безнең дә туганнарыбыз булыр иде", – дигәнендә никадәр хаклык барын аңлау өчен әнә шул югалтуларны кичерергә, шул хәтерне барларга кирәктер ул.

Рәсимә МУЛЛАЯНОВА

БЕЗГӘ ЯЗАЛАР